

Aanleiding

Kenmerk
197397/287246

Op 3 augustus 2016 ontving de NZa een handhavingsverzoek van [Aanvrager A]. [Aanvrager A] is een samenwerkingsverband van zeven aanbieders van orthopedisch schoeisel.¹

In haar schrijven verzoekt [Aanvrager A] de NZa handhavend op te treden jegens [Zorgverzekeraar], vanwege het schenden van de Regeling Transparantie Zorginkoopproces Zvw (TH/NR-005) (hierna: 'de Regeling'). [Aanvrager A] maakt melding van de volgende overtredingen:

- artikel 4: In het inkoopbeleid van [Zorgverzekeraar] ontbreekt informatie over:
 - o Verschillende fasen waaruit de zorginkoop bestaat
 - o Termijnen waarbinnen zorgaanbieder/zorgverzekeraar moet/zal reageren
 - o Bereikbaarheid gedurende de zorginkoop
 - o Minimumeisen waaraan zorgaanbieders moeten voldoen
- artikel 5: [Zorgverzekeraar] is niet bereikbaar voor vragen van zorgaanbieders
- artikel 6: [Zorgverzekeraar] hanteert een onredelijke termijn om de stukken te bestuderen
- artikel 6: [Zorgverzekeraar] hanteert een onredelijke termijn om vragen te stellen
- artikel 7: [Zorgverzekeraar] maakt wijzigingen niet tijdig en zonder motivatie bekend

Gevolgte procedure

[Aanvrager A] heeft ter onderbouwing van het handhavingsverzoek van 3 augustus 2016 een aantal documenten aan de NZa overlegd.

Op 11 augustus 2016 heeft de NZa [Aanvrager A] per e-mail verzocht om haar voornoemde verzoek aan te vullen. Zo heeft de NZa [Aanvrager A] verzocht om een kopie van het schrijven van [Zorgverzekeraar] waarin wordt aangekondigd dat de termijn is vervroegd en de reactie van [Zorgverzekeraar] op de vragen van [Aanvrager A] naar aanleiding van het contractvoorstel.

Op 12 augustus 2016 ontving de NZa van [Aanvrager A] een kopie van de reactie van [Zorgverzekeraar], maar niet het contractvoorstel waaruit zou blijken dat de reactietermijn door [Zorgverzekeraar] werd vervroegd (zie Bijlage 1). Uit de stukken die de NZa op 12 augustus 2016 ontving bleek voorts dat de reactietermijn zoals in het handhavingsverzoek was omschreven inmiddels door [Zorgverzekeraar] was gewijzigd. Op 15 augustus 2016 heeft de NZa telefonisch contact gehad met een vertegenwoordiger van [Aanvrager A], de heer [...], en nogmaals verzocht om het handhavingsverzoek aan te vullen met de ontbrekende informatie.

Op 31 augustus 2016 ontving de NZa van [Aanvrager A] het contractvoorstel van [Zorgverzekeraar] waaruit bleek dat de reactietermijn is vervroegd. Hiermee was het handhavingsverzoek compleet.

¹ [...]

Kenmerk
197397/287246

Pagina
2 van 5

[Zorgverzekeraar] is op 5 september 2016 schriftelijk om een zienswijze gevraagd op de door [Aanvrager A] genoemde klachten. Op 12 september 2016 heeft de NZa de zienswijze van [Zorgverzekeraar] op de door [Aanvrager A] verwoorde klachten ontvangen. Hierin heeft [Zorgverzekeraar] uitleg gegeven over de communicatiemomenten met de zorgaanbieders en over de tekentermijn.

Op 9 september 2016 ontving de NZa een ingebrekestelling van [Aanvrager A], waarin [Aanvrager A] stelt dat de redelijke termijn voor het behandelen van de klacht reeds zou zijn verstreken. In deze zelfde brief verzoekt [Aanvrager A] de NZa binnen een week een besluit te nemen.

Op 29 september 2016 ontving de NZa een e-mail van [Aanvrager A], waarin wordt aangegeven dat de NZa vanaf dat moment een dwangsom verbeurt bij het niet tijdig nemen van een beschikking.

Op 5 oktober 2016 is [Zorgverzekeraar] in de gelegenheid gesteld te reageren op de door de NZa vastgestelde feiten. Op 6 oktober bevestigde [Zorgverzekeraar] de feiten, maar geven aan de vervanging in de zomerperiode goed te hebben geregeld en toen ook regelmatig contact te hebben gehad met de zorgaanbieders.

Naast het handhavingsverzoek van [Aanvrager A] heeft de NZa op 12 augustus 2016, 6 september 2016, 8 september 2016 en 29 september 2016, handhavingsverzoeken van gelijke strekking ontvangen van respectievelijk [Aanvrager B], [Aanvrager C], [Aanvrager D] en [Aanvrager E]. Bij de beoordeling van dit handhavingsverzoek is ook gebruik gemaakt van de door deze verzoekers overlegde documenten.

Verloop contracteerproces orthopedisch schoeisel door [Zorgverzekeraar]

In het inkoopdocument over hulpmiddelenzorg dat [Zorgverzekeraar] op 1 april 2016 publiceerde, maar ook in de versie die op 15 september 2016 van de website te downloaden was, wordt 1 november 2016 genoemd als uiterste datum voor ondertekening van het contract voor orthopedisch schoeisel. Hierin maakt [Zorgverzekeraar] geen onderscheid tussen de verschillende soorten hulpmiddelenzorg.

Uit het op 5 juli 2016 door [Zorgverzekeraar] aan de zorgaanbieders aangeboden contract blijkt echter dat de zorgaanbieder twee weken de tijd krijgt om het contract te ondertekenen. Met andere woorden: in tegenstelling tot de door [Zorgverzekeraar] op haar website gepubliceerde inkoopdocument waarin 1 november 2016 als uiterste datum voor ondertekening wordt genoemd, wordt in het contractaanbod de uiterste datum vervroegd naar 19 juli 2016.

[Zorgverzekeraar] heeft na klachten van zorgaanbieders over de korte termijn de termijn verlengd naar vier weken (van 5 juli 2016 tot en met 2 augustus 2016) en dit gecommuniceerd naar de brancheorganisatie op 6 juli 2016. Toen over de termijn opnieuw vragen werden gesteld door zorgaanbieders, is de termijn door [Zorgverzekeraar] nogmaals verlengd, dit keer naar 1 september 2016, met uitloop naar 15 september 2016. Deze mededeling is op 3 augustus 2016 aan alle partijen verzonden.

Tot slot heeft [Zorgverzekeraar], na daarop aangesproken te zijn door de NZa, de wijzigingen teruggedraaid en alle zorgaanbieders, ook diegenen die het contractvoorstel reeds voor akkoord hadden geretourneerd, op 16 september 2016 per brief geïnformeerd over de mogelijkheid het contractvoorstel opnieuw te beoordelen en uiterlijk 1 november 2016 te reageren. Zorgaanbieders hebben daarmee van 16 september 2016 tot en met 1 november 2016 de tijd om te reageren. [Zorgverzekeraar] conformeert zich hiermee aan de oorspronkelijk in het inkoopbeleid gepubliceerde datum.

Kenmerk
197397/287246
Pagina
3 van 5

Beoordeling

Bevoegdheid NZa

[Zorgverzekeraar] is een zorgverzekeraar, in de zin van artikel 1, onderdeel f, onder 1, van de Wet marktordening gezondheidszorg (hierna: 'Wmg'). (het leveren van) orthopedische schoenen valt onder hulpmiddelenzorg, als bedoeld in artikel 10 van de Zorgverzekeringswet. Zorgverzekeraars zijn bij het inkoopproces van zorg als bedoeld in de zorgverzekeringswet gebonden aan de regels, zoals die zijn neergelegd in de Regeling. De Regeling is vastgesteld op basis van artikel 45 Wmg. Op grond van de Wmg is de NZa bevoegd handhavend op te treden bij overtreding van het bepaalde krachtens artikel 45 Wmg.

Beoordeling klachten

De Regeling beoogt de transparantie van zorginkoop door zorgverzekeraars te vergroten. Zorgverzekeraars dienen aan de zorgaanbieders per 1 april duidelijkheid te geven over de belangrijkste aspecten van het zorginkoopproces, zoals opgenomen in artikelen 4 tot en met 7 van de Regeling.

De wijze waarop [Zorgverzekeraar] vorm heeft gegeven aan de inkoop van orthopedische schoenen voldoet niet aan de eisen die de Regeling daaraan stelt. Door het vervroegen van de reactietermijn zonder motivering, verkorten van de reactietermijn van 4 maanden naar 2 weken, en vervolgens voortdurend schuiven met de reactietermijn en de trage behandeling van vragen van zorgaanbieders is [Zorgverzekeraar] onvoldoende transparant geweest bij het inkopen van orthopedische schoenen. [Zorgverzekeraar] heeft daarmee in strijd gehandeld met artikelen 5, 6 en 7 van de Regeling.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande is de NZa van oordeel dat [Zorgverzekeraar] de Regeling heeft overtreden.

[Aanvrager A] heeft de NZa verzocht om jegens [Zorgverzekeraar] handhavend op te treden voor de voornoemde overtredingen.

Na het verzoek van [Aanvrager A] heeft de NZa [Zorgverzekeraar] aangesproken op de voornoemde overtredingen. Dit heeft ertoe geleid dat [Zorgverzekeraar] zich op 16 september 2016 alsnog heeft geconformeerd aan de oorspronkelijke datum in de inkoopdocumenten, te weten 1 november 2016. Tevens heeft [Zorgverzekeraar] toegezegd deze termijn voor alle leveranciers van orthopedische schoenen te hanteren, dus ook voor de zorgaanbieders die het contract reeds aanvaard hadden. Dit blijkt uit de brief van [Zorgverzekeraar] aan zorgaanbieders, die op 16 september 2016 beschikbaar is gesteld op het internetportaal [...]. Gelet hierop ziet de NZa op dit moment geen aanleiding om nadere handhavingsmaatregelen jegens [Zorgverzekeraar] te treffen. NZa zal echter het verdere verloop van inkoopproces van [Zorgverzekeraar] voor orthopedische schoenen voor 2017 nauwlettend volgen.

Kenmerk
197397/287246

Pagina
4 van 5

Ingebrekestelling

Op 9 september 2016 ontving de NZa van [Aanvrager A] een ingebrekestelling. Hierin stelt [Aanvrager A] dat de redelijke termijn voor het nemen van een besluit door de NZa naar aanleiding van haar handhavingsverzoek is verstreken.

Het handhavingsverzoek van [Aanvrager A] is een aanvraag, als bedoeld in artikel 1:3, derde lid van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: 'Awb'). Gelet op het ontbreken van een wettelijke beslistermijn, dient de NZa op grond van artikel 4:13, eerste lid, Awb binnen een redelijke termijn een beschikking te geven. Artikel 4:13, tweede lid, Awb bepaalt dat deze redelijke termijn in ieder geval is verstreken wanneer de NZa binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag geen beschikking of een termijnverlenging heeft gegeven.

In casu heeft de NZa op 3 augustus 2016 de aanvraag ontvangen. De NZa heeft [Aanvrager A] op 11 augustus 2016 verzocht de aanvraag aan te vullen. De aanvraag is pas op 31 augustus 2016 conform het verzoek van de NZa aangevuld.

Tevens is de NZa op grond van artikel 4:8 Awb gehouden om [Zorgverzekeraar] in de gelegenheid te stellen om een zienswijze te geven. NZa heeft [Zorgverzekeraar] op 5 september 2016 in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven. [Zorgverzekeraar] heeft op 12 september 2016 haar zienswijze gegeven.

Bovendien heeft de NZa naar aanleiding van het verzoek van, onder andere, [Aanvrager A] [Zorgverzekeraar] op 5 september 2016 aangesproken op de voornoemde overtredingen van de Regeling naar aanleiding waarvan [Zorgverzekeraar] zich op 16 september 2016 alsnog heeft geconformeerd aan de oorspronkelijke datum in de inkoopdocumenten, te weten 1 november 2016.

Gelet op het voorgaande is de NZa van oordeel dat 8 weken in het onderhavige geval een redelijke beslistermijn is. Deze beslistermijn is pas 29 september 2016 verlopen.

Op 9 september 2016 was de beslistermijn dus nog niet verlopen. De brief van 9 september 2016 was derhalve prematuur en kan niet als ingebrekestelling in de zin van artikel 4:17, derde lid, Awb worden beschouwd.

Op 29 september 2016 is door [Aanvrager A] een e-mail gestuurd waarin wordt aangegeven dat de NZa vanaf die datum een dwangsom verbeurt. Deze e-mail merkt de NZa aan als ingebrekestelling, in de zin van artikel 4:17, derde lid, Awb, omdat hierin wordt geconstateerd dat geen besluit is genomen binnen de beslistermijn. Op grond van artikel 4:17, eerste en derde lid, Awb is de NZa bij het niet tijdig geven van een beschikking een dwangsom verschuldigd, vanaf de dag dat twee weken zijn verstreken na de dag van ontvangst van de ingebrekestelling. Deze twee weken zijn op zaterdag 15 oktober 2016 verstreken. Derhalve is de NZa geen dwangsom verschuldigd.

Kenmerk
197397/287246
Pagina
5 van 5

Datum: 13 oktober 2016

Nederlandse Zorgautoriteit,

mw. drs. L. de Maat
directeur Toezicht en Handhaving

Bezwaarclausule

Ingevolge artikel 8:1 Awb juncto artikel 7:1 lid 1 Awb kan een belanghebbende binnen zes weken na de datum van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij de Nederlandse Zorgautoriteit, unit Juridische Zaken, Postbus 3017, 3502 GA Utrecht. Het bezwaar kan per post, per fax of, indien in uw geval van toepassing, via het webportaal Toegang (<https://toegang.nza.nl>) ingediend worden (dus niet via e-mail). In de linkerbovenhoek van de envelop vermeldt u: Bezwaarschrift. Het bezwaar moet volgens artikel 6:5 lid 1 Awb schriftelijk en ondertekend worden ingediend en moet ten minste de volgende gegevens bevatten: naam en adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt en de gronden van het bezwaar. Wij verzoeken u een kopie van het bestreden besluit bij te voegen.